

COMPENDIU CU PRIVIRE LA PROGRAMELE DE PATERNITATE

This programme is funded
by the European Union

**ÎMPREUNĂ ÎMPOTRIVA
STEREOTIPURILOR DE GEN ȘI
A VIOLENȚEI ÎN BAZĂ DE GEN**
#eu4genderequality

COMPENDIU CU PRIVIRE LA PROGRAMELE DE PATERNITATE

Februarie 2021

AUTOR: Karine Lepillez, consultantă în aspecte de gen, Inclusive Societies
Cu ajutorul asistentei de cercetare, Macy Uustal, studentă în primul ciclu universitar la Universitatea Georgetown

AU CONTRIBUIT:

Clara Alemann, directoare de programe, Promundo-US
Ché Nembhard, asociat de programe, Promundo-US

RECENZENȚI:

Nurgul Kinderbaeva, specialistă de programe în domeniul egalității de gen, Oficiul Regional EEAC al UNFPA
Nargis Azizova, specialistă de programe, UN Women, Biroul regional al EAC
Olga Osaulenko, manageră a programului comun EU4GE, UN Women/UNFPA
Narine Beglaryan, coordonatoare de programe, UNFPA Armenia
Khalisa Shahverdiyeva, coordonatoare de proiect, UNFPA Azerbaidjan
Olga Lukashkova, analistă de programe în domeniul egalității de gen, UNFPA Belarus
Marika Kurdadze, coordonatoare de proiect, UNFPA Georgia
Violeta Terguță, coordonatoare de program, UNFPA Moldova;
Nataliia Koshovska, analistă de programe în domeniul egalității de gen și a abilitării femeilor, UNFPA Ucraina
Valeriia Taran-Gaiduk, coordonatoare de proiect, UNFPA Ucraina

Publicația a fost elaborată în cadrul programului „UE pentru egalitatea de gen”: Împreună împotriva stereotipurilor de gen și a violenței în bază de gen”, finanțat de Uniunea Europeană și implementat în comun de UN Women și UNFPA.

Această publicație a fost elaborată cu asistența financiară a Uniunii Europene. Conținutul acesteia reprezintă responsabilitatea exclusivă a UN Women și UNFPA și nu reflectă neapărat viziunile Uniunii Europene.

Fotografia de pe copertă realizată de Shutterstock

CUPRINS

CUPRINS	3
ACRONIME	4
INTRODUCERE	5
CONTEXT	6
ELEMENTE DE BUNE PRACTICI	7
MODUL DE UTILIZARE A ACESTUI COMPENDIU	11
SINTEZE DE BUNE PRACTICI ÎN MATERIE DE PROGRAME	13
PROGRAMUL DE SUSȚINERE A TAȚILOR (AÇEV)	13
PROGRAMUL P (PROMUNDO)	15
REAL FATHERS (SALVAȚII COPIII)	18
SINTEZE DE PROGRAM ADIȚIONALE	21
DAD FOR REAL	21
ȘCOALA TAȚILOR, CIP	23
MIESSAKIT	24
ȘCOALA TAȚILOR NOI DIN MINSK	25
NORTHERN WAY	26
REFORM	27
SIEMPRE PAPA	28
ȘCOLILE TAȚILOR	29
STUDII DE CAZ	30
STUDIUL DE CAZ: ȘCOALA MOBILĂ A TAȚILOR	30
STUDIUL DE CAZ: PATERNITATEA RESTAURATIVĂ	31

ACRONIME

ACEV	Fundația pentru educația mamei și copilului
CIP	Centrul de inițiative publice
OSC	Organizație a societății civile
EEAC	Europa de Est și Asia Centrală
OREEAC	Oficiul Regional pentru Europa de Est și Asia Centrală
UE	Uniunea Europeană
PST	Programul de susținere a taților
VBG	Violență în bază de gen
VPI	Violență între parteneri intimi
M&E	Monitorizare și evaluare
MNCH	Sănătatea mamelor, a nou-născuților și a copiilor
SIDA	Agenția Suedeză pentru Dezvoltare și Cooperare Internațională
SSR	Sănătatea sexuală și reproductivă
UNFPA	Fondul Națiunilor Unite pentru Populație
UNICEF	Fondul Națiunilor Unite pentru Copii
UN Women	Entitatea Națiunilor Unite pentru Egalitatea de Gen și Abilitarea Femeilor
OMS	Organizația Mondială a Sănătății

INTRODUCERE

Școala taților și grupurile de sprijin reciproc ale taților au apărut în toată lumea în același timp, recunoscând faptul că tații nu doar joacă un rol crucial în îmbunătățirea sănătății și stării de bine a partenerelor și a copiilor lor, începând cu perioada sarcinii, dar și recunoscând faptul că implicarea paternală are avantaje extraordinare pentru bărbați. Cercetările actuale arată că atunci când tații sunt, în mod pozitiv, implicați în viețile copiilor lor, aceștia din urmă au șanse mai mari de a avea o stare mai bună a sănătății fizice și mintale, de a învăța mai bine, de a avea competențe cognitive și sociale avansate, de a manifesta mai multă stimă de sine și mai mare toleranță la stres, precum și de a prezenta mai puține probleme comportamentale.¹ Tații care își rezervă timp pentru implicarea în activitățile parentale trăiesc mai mult, probabilitatea ca ei să consume droguri este mai mică, sunt mai productivi la muncă, au, în general, mai puține probleme de sănătate mintală și fizică și declară că sunt mai fericiți decât tații care nu au legături apropiate cu copiii lor².

Acest compendiu a fost creat pentru a servi ca punct de referință pentru birourile naționale ale UNFPA și partenerii de implementare din Europa de Est și Asia Centrală (EEAC), întrucât aceștia dezvoltă și extind programele de paternitate care combat normele de gen restrictive și încurajează bărbații să-și asume roluri mai importante în gestionarea sarcinilor de creștere și îngrijire a copiilor și în realizarea treburilor casnice.

Sintezele activităților descriu o serie de programe ale Școlii taților implementate în lumea întreagă. Secțiunea „Sinteze de bune practici în materie de programe” descrie programele din cadrul Școlii taților care au fost minuțios evaluate și prezintă dovezi ale unor rezultate pozitive cu privire la unul sau mai multe produse, inclusiv competențele de activitate parentală, implicarea taților în îngrijire, interacțiunea tată-copil, precum și reducerea violenței (mai exact, a violenței manifestate de partenerul intim împotriva mamei sau a violenței în disciplinarea copilului). Sinteze suplimentare de programe au fost incluse în prezentarea programelor Școlii taților cu un număr limitat de documente justificative disponibile publicului pentru a determina amploarea succesului și a durabilității lor. Sintezele suplimentare de programe pot servi drept referință și imagine a situației diversității activităților de instruire existente în domeniul paternității, în special, în țările din Europa de Vest și Est și Asia Centrală.

-
- 1 Allen, S. și Daly, K. (2007). Efectele implicării taților: Rezumat actualizat al cercetării probelor. Guelph, Canada: Centrul pentru familie, muncă și bunăstare, Universitatea din Guelph. și Barker, G. (Ed.). (2003). Participarea bărbaților ca tați în America Latină și zona Caraibilor: o analiză literară critică cu considerente de politici. Washington, DC: Banca Mondială și Nock, S. și Einolf, C.J. (2008). Un bărbat cât o sută de miliarde de dolari: costurile anuale ale absenței taților. Inițiativa Națională a Paternității.
  - 2 DeGarmo, D.S., și alții. “Patterns and Predictors of Growth in Divorced Fathers’ Health Status and Substance Use” [Șabloane și indicii de creștere privind starea de sănătate și abuzul de substanțe în rândul taților divorțați]. American Journal of Men’s Health. 2010; 4(1): p. 60-70. și Schindler, H.S. “The Importance of Parenting Contributions in Promoting Fathers’ Psychological Health” [Importanța contribuțiilor parentale la promovarea sănătății psihologice a taților]. Journal of Marriage and Family. 2010; 72(2): pp. 318-332. și Eisenberg, M.L., și alții. Fatherhood and the Risk of Cardiovascular Mortality in the NIH-AARP Diet and Health Study” [Paternitatea și riscul de mortalitate cardiovasculară în studiul NIH-AARP privind regimul alimentar și sănătatea]. Human Reproduction. 2011; 26(12): p. 3479-85.

CONTEXT

Acest compendiu a fost elaborat în cadrul programului „UE pentru egalitatea de gen: Împreună împotriva stereotipurilor de gen și a violenței în bază de gen”, finanțat de Uniunea Europeană și implementat în comun de UN Women și UNFPA în Armenia, Azerbaidjan, Belarus, Georgia, Moldova și Ucraina. Programul are următoarele scopuri:

1. Schimbarea percepțiilor societății cu privire la stereotipurile de gen și normele patriarhale care limitează drepturile femeilor;
2. Sporirea implicării bărbaților în îngrijirea copiilor și participarea la programe pentru tați;
3. Consolidarea cunoștințelor și a instrumentelor lucrătorilor sociali (mediatorilor) și ale OSC-urilor privind desfășurarea de programe bazate pe dovezi cu scop de prevenire a violenței, orientate către agresorii care au comis acte de violență în familie.

ELEMENTE DE BUNE PRACTICI

Programele Școlii taților incluse în acest compendiu cuprind unul sau mai multe elemente de bune practici de ordin managerial sau tehnic. Aceste informații sunt bazate pe evaluările programelor, interviurile cu cercetătorii și practicienii responsabili de implementarea sau evaluarea programelor, analiza conținutului și a metodologiei programei de instruire și a altor documente care descriu aspectele esențiale ale proiectării și implementării, cum ar fi profilul facilitatorului, instruire și suport, dar și strategiile de recrutare. Bunele practici manageriale iau în considerare gestionarea de succes a programelor; bunele practici tehnice se referă la conținutul tehnic util și la cadrele sau abordările teoretice.

BUNELE PRACTICI DE PROIECTARE

DURATA DE PARTICIPARE

Gândirea critică, interiorizarea unor noi atitudini și comportamente, practicarea lor în spații sigure și adoptarea lor ulterioară necesită implicarea tuturor persoanelor participante în acest proces și prezintă oportunități de a reflecta și a le practica pentru o perioadă scurtă sau lungă. Atunci când nu există un număr fix de ședințe sau „dozaj”, se recomandă două ore de ședințe în grup sau combinate cu vizitele la domiciliu pe parcursul unei perioade de 3-5 luni.

FACILITATORI/FACILITATOARE, NU PROFESORI/PROFESOARE

În timp ce se presupune că profesorii/profesoarele cunosc toate răspunsurile, facilitatorii/facilitatoarele se concentrează asupra facilitării dialogului și a gândirii critice în rândul participanților/participantelor. Școlile taților care utilizează o abordare de transformare a atitudinilor referitoare la gen se bazează pe facilitare, nu pe învățare, în scopul creării unor spații deschise și sigure pentru tați pentru a reflecta asupra vieților lor, a împărtăși și a învăța unii de la alții.

RECRUTAȚI TAȚI CARE AȘTEAPTĂ VENIREA PE LUME A COPIILOR, PROASPEȚI TAȚI, VIITORI TAȚI

Există o anumită perioadă propice în timpul sarcinii și a activității paternale inițiale în care consilierea, cunoștințele și competențele referitoare la modul de explorare a schimbărilor aduse de un nou-născut în viața taților ar putea fi mai bine-venite. Perioada respectivă este una propice și pentru recrutarea taților pentru Școala taților, dar și una în care există o probabilitate mai mare de schimbare a atitudinilor și a comportamentelor.

ALEGEȚI UN SPAȚIU AVANTAJOS PENTRU INSTRUIRE

Alegeți un spațiu care este avantajos și accesibil taților din diverse contexte, luând în considerare barierele de acces, cum sunt costurile de transport și necunoașterea destinației. Factorii economici și de comoditate pot influența posibilitatea taților de a participa. În multe țări, Școlile taților au fost organizate în cadrul instituțiilor medicale în care tații deja veneau la consultații prenatale și lecții de educație parentală.

ALEGEȚI UN ORAR CONVENABIL PENTRU INSTRUIRE

Școlile taților trebuie să țină cont de partea zilei în care se organizează întrunirile pentru a favoriza participarea regulată. Acest fapt ar putea presupune desfășurarea ședințelor în timpul prânzului sau în orele de seară, respectând programul de lucru al taților. Nu faceți presupuneri cu privire la disponibilitatea taților, dar manifestați dorință de a adapta orarul la necesitățile fiecărui grup. În cadrul unei Școli a taților au fost propuse două versiuni ale programului de instruire – una pentru sesiuni desfășurate seara și una pentru sesiuni desfășurate dimineața, pentru a oferi taților mai multe opțiuni.

RECRUTAȚI PRIN INTERMEDIUL METODELOR DE COMUNICARE ȘI ÎN LOCURILE CUNOSCUTE

În funcție de context și de identitățile taților vizați, canalele eficiente de recrutare pot fi foarte diferite. Utilizarea mai multor mijloace de comunicare va spori șansele de stabilire a legăturii cu publicul dorit. Metodele pot include afișe în cadrul instituțiilor medicale sau al maternităților, postări pe rețelele de socializare, anunțuri la radio sau informare pe cale verbală prin intermediul instituțiilor religioase și culturale. De asemenea, recrutarea prin intermediul centrelor de sănătate și al maternităților reprezintă o modalitate bună de identificare a taților care sunt în așteptarea unui copil sau a proaspeților tătici.

ȘEDINȚELE DE GRUP³

Formatul de învățare în grup poate avea mai multe avantaje pentru participanți, întrucât acesta nu doar permite învățarea interpersonală/prin observare, dar și creează suport social și ajută la dezvoltarea percepțiilor de realizare cu succes a rolului de părinte, ceea ce contribuie la adoptarea unui comportament mai sănătos. Învățarea de grup poate ajuta la reducerea anxietății asociate activității parentale, deoarece participanții constată că și alte persoane se confruntă cu aceleași provocări, lucrează împreună asupra dificultăților comune și găsesc soluții pentru problemele parentale.

³ Digolo, L., et al. (2019). Evidence Review: Parenting and Caregiver Support Programmes to Prevent and Respond to Violence in the Home [Examinarea dovezilor: Programele de suport pentru activitatea de părinte și de îngrijitor pentru prevenirea și intervenirea în situațiile de violență în familie].

BUNE PRACTICI DE ABORDARE ȘI CONȚINUT

FOLOȘIȚI O ABORDARE BAZATĂ PE TRANSFORMAREA ATITUDINILOR FAȚĂ DE ASPECTELE DE GEN

Utilizarea unei abordări bazate pe transformarea atitudinilor față de aspectele de gen prin intermediul programei de instruire este esențială pentru schimbarea normelor și stereotipurilor de gen nesănătoase și negative care împiedică bărbații să se implice intens în activitatea parentală și să-și trateze partenerele într-un mod respectuos și corect. Activitatea de transformare a atitudinilor față de aspectele de gen tinde să schimbe relațiile inegale de putere între bărbați, femei și persoanele non-binare. În cadrul programului de instruire pentru Școala taților, acest fapt ar putea viza promovarea egalității de gen în cadrul relațiilor de cuplu, partajarea corectă a sarcinilor de îngrijire și a muncilor casnice între bărbați și femei, disciplinarea pozitivă preferabilă pedepsirii copiilor, prevenirea violenței împotriva femeilor și a copiilor și oferirea unui model de egalitate de gen pentru copii în baza relației cu părinții lor.

FORMULAȚI MESAJE CARE SĂ ATRAGĂ ATENȚIA BĂRBAȚILOR, ȚINÂND CONT DE ASPIRAȚIILE LOR ÎN CALITATE DE TAȚI

Ar putea exista dificultăți în procesul de recrutare și menținere a participanților în programele de transformare a atitudinii față de aspectele de gen, care promovează importanța implicării bărbaților pentru o mai bună sănătate a mamei și a copilului, dar care acceptă experiențele și necesitățile bărbaților. Studiile arată că cu cât bărbații se implică mai activ în menajarea mamei, în creșterea și educarea copiilor, în partajarea treburilor casnice, cu atât și beneficiile pentru ei sunt mai numeroase, inclusiv ameliorarea sănătății mintale, fizice și sexuale⁴. Mesajele de recrutare trebuie să explice clar aceste beneficii și să facă apel la aspirațiile bărbaților în calitate de tați.

ADAPTAȚI CONȚINUTUL LA CONTEXTUL LOCAL

Având grijă ca noțiunile, conceptele și activitățile de bază să rămână intacte, este necesară și implicarea unei echipe locale. În cadrul ei ar putea fi incluși și tați din diferite contexte din regiunea respectivă. Acest grup de persoane trebuie să analizeze și să revizuiască programul de studiu pentru Școala taților pentru a aborda necesitățile și situațiile taților din comunitate. Acest proces ar putea presupune abordarea unor probleme particulare, cum ar fi depresia postnatală la bărbați sau satisfacerea necesităților particulare ale taților migranți sau militari. Asigurați-vă că vă rezervați timp suficient pentru cercetarea formativă și adaptarea contextuală.

MODELAREA COMPORTAMENTULUI ȘI EXERCIȚIILE INTERACTIVE

Programului se bazează pe teoria învățării sociale. Ședințele includ relatarea de către participanți a experiențelor și a preocupărilor lor, activități practice și exerciții interactive (povestiri cu final deschis, jocuri de rol, desene) și teme de acasă pentru a încuraja reflectarea și practicarea la domiciliu.

⁴ van der Gaag, N., Heilman, B., Gupta, T., Nembhard, C., & Barker, G. (2019). State of the World's Fathers: Unlocking the Power of Men's Care [Situația taților din lume: descătușarea puterii de îngrijire a bărbaților]. Washington, DC: Promundo-US.

PREZENTAȚI CONCEPTUL DE EGALITATE DE GEN GRADUAL

Conversațiile despre gen și dinamica puterii pot fi dificile, din punct de vedere emoțional, și contencioase. Pentru aceasta este nevoie de crearea unor relații de încredere în cadrul grupului și facilitarea abilității pentru crearea unor spații conversaționale sigure. Ar putea fi mai util să începeți într-un mod imparțial cu unele subiecte la care tații se pot raporta în propria lor viață, cum ar fi discuțiile despre relații și despre viețile bărbaților și ale femeilor.

DEZVOLTAȚI ABILITĂȚI RELAȚIONALE SĂNĂTOASE ȘI POZITIVE⁵

Programele care consolidează comunicarea pozitivă între părinți și copiii lor și între partenerii intimi sunt considerate eficiente și utile în prevenirea violenței în familie prin crearea unor factori de protecție comuni care reduc împreună VPI și violența domestică.

DEZVOLTAȚI ABILITĂȚILE PĂRINȚILOR ȘI ALE ÎNGRIJITORILOR DE A GESTIONA COMPORTAMENTUL COPILULUI PRIN INTERMEDIUL TEHNICILOR POZITIVE DE MOTIVARE ȘI DISCIPLINARE NON-VIOLENTĂ⁶

De asemenea, programele care includ conținut referitor la disciplinarea pozitivă cuprind și conținut pedagogic pentru părinți în scopul înțelegerii mai bune a comportamentului propriilor copii în funcție de etapa lor de dezvoltare, ajutând astfel părinții să-și formuleze așteptări reale și împiedicându-i să răspundă la comportamentul inadecvat al copiilor prin metode violente de disciplinare.

INCLUDEȚI TEME PENTRU ACASĂ

Implicarea taților prin intermediul temelor pentru acasă, realizate între ședințele Școlii taților, poate avea drept rezultat generarea discuțiilor practice și incitante la reflecție și poate spori capacitatea de memorare. Sarcinile pentru acasă, cum sunt tehnicile de respirație sau întrebarea partenerului despre experiența proprie în legătură cu tatăl său, pot ajuta la stabilirea legăturilor între mesajele programului și viețile taților și pot încuraja schimbări comportamentale pozitive.

INCLUDEȚI „ZILELE FAMILIEI”

Zilele familiei reprezintă o oportunitate pentru tați și partenerii lor de a participa în activități ca perechi sau familii. Acestea oferă ocazii de apropiere și de practicare de către tați a comportamentelor pozitive discutate în timpul ședințelor Școlii taților. Pot fi incluse activități de dezvoltare a capacităților de comunicare și planificare familială, cum ar fi elaborarea bugetului familiei sau discuțiile cu privire la viitor.

5 Digolo, L., et al. (2019). Evidence Review: Parenting and Caregiver Support Programmes to Prevent and Respond to Violence in the Home [Examinarea dovezilor: Programele de suport pentru activitatea de părinte și de îngrijitor pentru prevenirea și intervenirea în situațiile de violență în familie] p.12

6 Digolo, L., et al. (2019). Evidence Review: Parenting and Caregiver Support Programmes to Prevent and Respond to Violence in the Home [Examinarea dovezilor: Programele de suport pentru activitatea de părinte și de îngrijitor pentru prevenirea și intervenirea în situațiile de violență în familie] p.12

MODUL DE UTILIZARE A ACESTUI COMPENDIU

În sintezele de bune practici în materie de programe, este descrisă o serie de programe ale Școlii taților implementate în lumea întreagă. Acestea au fost selectate în baza practicilor disponibile ce confirmă că au avut rezultate pozitive pentru una sau mai multe realizări referitoare la abilitățile parentale: implicarea taților în îngrijirea copiilor, interacțiunea părinte-copil și calitatea relației, precum și reducerea violenței. Pentru programele selectate drept „bune practici”, se aplică evaluări riguroase care sunt incluse ca linkuri în toate sintezele. Fiecare sinteză include următoarele elemente:

Locație: Indică unde a fost implementat programul.

INFORMAȚII GENERALE:

Prezintă pe scurt date despre program, inclusiv când a fost lansat, organizațiile implicate, precum și scopul programului.

INTERVENȚIE:

Oferă detalii despre recrutarea, instruirea facilitatorilor și contextele sau experiențele principale. Descrie activitățile de recrutare a taților și profilurile vizate, specifică unde a fost desfășurată instruirea precum și orarul și durata ședințelor. În cazul în care este posibil, se oferă informații cu privire la temele abordate de instruire.

MANUALE:

Unde sunt disponibile, se distribuie linkurile către materialele instructive publicate.

DOVEZI:

Oferă un rezumat al constatărilor principale din evaluările și examinările recente ale programelor.

EVALUĂRILE:

Unde sunt disponibile, se distribuie linkurile către evaluările de program publicate. Sunt incluse atât evaluările și examinările calitative, cât și cele cantitative.

PROVOCĂRI:

Oferă detalii despre provocările principale identificate în cadrul evaluărilor și a examinărilor de program.

LECȚII ÎNVĂȚATE:

Oferă detalii despre lecțiile învățate pe parcursul implementării programului, după cum este menționat în cadrul evaluărilor și a examinărilor de program.

Sintezele de program suplimentare au fost incluse ca referință în prezentarea programelor Școlii taților cu un număr limitat de documente justificative disponibile publicului pentru a determina amploarea succesului și a durabilității lui. Acestea sunt prezentări generale ale programelor implementate în întreaga lume, cu accent pe țările din Europa de Vest și de Est și Asia Centrală. Fiecare sinteză de program suplimentară include informații cu privire la locație, context, intervenție și pașii următori.

MONITORIZARE ȘI EVALUARE:

Descrie cum și cine a monitorizat activitățile de program și oferă informații despre evaluările desfășurate asupra programului, dacă acestea sunt disponibile.

SINTEZE DE BUNE PRACTICI ÎN MATERIE DE PROGRAME

PROGRAMUL DE SUSȚINERE A TAȚILOR (AÇEV)

Locație: Turcia

DATE GENERALE

Anne Çocuk Egitim Vakfı (AÇEV) sau Fundația pentru educația mamei și a copilului a creat Programul de susținere a taților (PST) spre sfârșitul anilor 1990, când au înțeles că taților le-ar fi utile aceleași cunoștințe și sprijin parental care este disponibil femeilor prin intermediul Programului de susținere a mamelor. Ședințe-pilot de instruire pentru tați au fost organizate în Istanbul și Kocaeli și, ulterior, au fost extinse pentru tații din toate grupurile socioeconomice. AÇEV continuă să implementeze PST, iar din 1996 a ajuns la mai mult de 60.000 de tați din 55 orașe din Turcia. Absolvenții și formatorii PST își creează astăzi propriile rețele și inițiative pentru tați și promovează egalitatea de gen în cadrul comunităților lor. Fondul Fiduciar ONU, împreună cu alți donatori ai programului, au finanțat și evaluat un program PST în 2019.

INTERVENȚIA

Ședințele de instruire pentru tați au loc, de obicei, o dată pe săptămână, timp de 13 săptămâni. AÇEV instruește profesorii din școli să predea programul pentru Școala taților. La instruirea de zece zile pentru facilitatori, se pune accentul pe metodele de predare interactivă și pe stabilirea coeziunii de grup. Programul vizează bărbații cu copii ce au vârste cuprinse între doi și zece ani și pe cei care participă pentru prima dată în cadrul școlilor. Majoritatea taților care participă la curs au în jur de treizeci de ani, deși vârstele variază între 20 și 50 ani. Cei mai mulți sunt angajați și au parteneri care îngrijesc permanent copiii acasă. Bărbații trebuie să știe să scrie și să citească pentru a participa.

Ședințele Școlii taților includ, de obicei, următoarele tematici:

- Ședința de deschidere: stabilirea contractului,
- Impactul rolului tatălui asupra copilului,
- Stilurile de educare,
- Acceptarea copilului; ascultarea activă,
- Utilizarea limbajului centrat pe "Eu",
- Metode de disciplinare pozitivă (ședința 1),
- Metode de disciplinare pozitivă (ședința 2),
- Prezentarea generală a dezvoltării copilului,
- Dezvoltarea cognitivă și lectura,
- Dezvoltarea socială a copiilor,
- Dezvoltarea emoțională a copiilor,
- Importanța jocului,
- Formarea atitudinilor și a abilităților.

MANUALE

Materialele instructive nu sunt disponibile publicului larg.

DOVEZI

În 2019, în urma unei evaluări bazate pe metode mixte, susținute de Fondul fiduciar al ONU, s-a constatat că după instruirea PST, 43% dintre tații din cadrul programului și-au asumat mai multă responsabilitate față de dezvoltarea copilului și față de treburile casnice și au aplicat metodele de comunicare non-violente. Mai mult, a scăzut cu 40% convingerea bărbaților în stereotipul care susține că bărbații sunt capul familiei. Un studiu de caz al Consiliului Populației din 2009 efectuat în baza unor interviuri aprofundate a constatat că după instruire, participanții s-au simțit mândri de rolul lor de tați și au manifestat schimbări în comunicarea lor cu copiii - ascultau mai mult, își controlau furia mai eficient, utilizau metode de disciplinare pozitivă în loc de a recurge la lovituri și petreceau mai mult timp cu copiii lor, în special, jucându-se. Dovezi neconfirmate au indicat îmbunătățiri potențiale în performanța școlară a copiilor.

EVALUĂRILE

- Consiliul Populației (2009). And how will you remember me, my child? Redefining fatherhood in Turkey [Deci cum îți vei aminti de mine, copilul meu? Redefinirea paternității în Turcia].⁷
- Koçak, A. (2004) Evaluation Report of the Fatherhood Support Program [Raport de evaluare a programului de susținere a taților].⁸
- Proiectul raportului de evaluare finală externă „Tații susțin egalitatea de gen” al Fondului Fiduciar al ONU pentru prevenirea violenței împotriva femeilor (2019).⁹

PROVOCĂRI¹⁰

AÇEV s-a confruntat cu provocări de ordin cultural în abordarea problemelor de gen și a egalității de gen în cadrul programului lor, întrucât mulți participanți aveau convingeri conservative referitoare la aspectele de gen. Personalul a abordat subiectul cât mai atent posibil, subliniind, spre exemplu, că atât fiicele, cât și fiii au aceeași necesitate de a fi susținuți în dezvoltarea lor. S-a menționat obiceiul de a petrece timpul cu prietenii în cafenele pentru a sublinia faptul că se va produce o mare schimbare dacă tații își vor petrece timpul de după cină cu copiii, chiar dacă tații lor nu au făcut asta niciodată. De asemenea, personalul a abordat relațiile dintre soț și soție, discutând despre un model de mediu casnic în care fiecare ar trebui să-și poată exprima gândurile și emoțiile, punând accentul pe un mediu deschis și democratic.

LECȚII ÎNVĂȚATE¹¹

La început, în cadrul Programului de susținere a taților a fost creată o cultură democratică orientată spre lucrul în echipă. Personalul a considerat că promovarea principiilor de respect reciproc și deschidere în rândul taților îi va determina pe aceștia să-și modeleze singuri noi comportamente. S-a raportat că aceste principii de bază au fost preluate în implementările ulterioare ale programului, chiar și pe măsură ce conținutul evolua. Promovarea unei culturi democratice în cadrul echipei de program responsabile pentru implementare a constituit o precondiție pentru crearea unei culturi democratice în familie.

7 Barker, Gary, Deniz Dogruoz, and Debbie Rogow. 2009. "And how will you remember me, my child? Redefining fatherhood in Turkey," Quality/Calidad/Qualité no. 19. New York: Population Council.

8 Barker, Gary, Deniz Dogruoz, and Debbie Rogow. 2009. "And how will you remember me, my child? Redefining fatherhood in Turkey," Quality/Calidad/Qualité no. 19. New York: Population Council.

9 Barker, Gary, Deniz Dogruoz, and Debbie Rogow. 2009. "And how will you remember me, my child? Redefining fatherhood in Turkey," Quality/Calidad/Qualité no. 19. New York: Population Council.

10 Barker, Gary, Deniz Dogruoz, and Debbie Rogow. 2009. "And how will you remember me, my child? Redefining fatherhood in Turkey," Quality/Calidad/Qualité no. 19. New York: Population Council.

11 Ibid.

PROGRAMUL P (PROMUNDO)

Locație: Global

DATE GENERALE

Creată de Promundo și inspirată de sociologul brazilian Paulo Freire, abordarea Programului P ghidează tații printr-un proces de „conștientizare”, încurajându-i să reflecteze critic asupra condițiilor culturale ce susțin și încadrează experiențele de inegalitate de gen într-un mod care să-i ajute să promoveze creșterea lor personală. Această abordare are drept scop crearea unor condiții în care tații să pună la îndoială și să modifice rolurile de gen ce perpetuiază și fac dificilă asumarea misiunii de tată implicat. Deși Programul P a fost inițial proiectat și implementat în diferite țări din America Latină și în Rwanda, acesta este în prezent adaptat la contextul european prin intermediul Program PARENT [Programul PĂRINTE], care vizează Portugalia, Italia, Lituania și Austria.

INTERVENȚIA

Programul P este o intervenție bazată pe dovezi care vizează tații și mamele (care așteaptă un copil sau au deja copii mici). Programul P se bazează pe un program de studiu structurat, bazat pe lucru în grup, scopul căruia este să creeze spații sigure pentru a susține părinții și îngrijitorii să ofere grijă și educație copiilor lor și să promoveze învățarea timpurie prin interacțiuni non-violente, sensibile și care oferă sprijin emoțional. Programul de instruire se bazează pe teoriile educației parentale pozitive¹², aspecte de gen și de masculinitate. Deși Programul P, inițial, includea ședințe cu privire la sănătatea sexuală și reproductivă, adaptările mai recente s-au axat pe consolidarea abilităților parentale și a relațiilor sănătoase pentru prevenirea violenței în mediul casnic. Acesta include module menite să îmbunătățească calitatea relației părinte-copil, să sporească responsabilitatea părinților, dar și cunoștințele cu privire la etapele de dezvoltare, dar și despre disciplinarea pozitivă. Ședințele tind să consolideze capacitățile parentale și să ofere abilități concrete de educație parentală pentru a fi utilizate în viața lor de zi cu zi, inclusiv tehnici de disciplinare pozitivă. Programul mai include și conținut pentru a încuraja rolurile echitabile de gen și de îngrijire, comunicarea în cuplu și educația parentală în comun, relațiile sănătoase, recunoașterea emoțiilor, soluționarea conflictelor și gestionarea stresului.

Durata Programului P poate include între 10 și 15 săptămâni de ședințe de discuții în grup. Ședințele obișnuite durează 2,5 ore săptămânal pentru o perioadă de la 10 la 16 săptămâni. Facilitatorii sunt instruiți pentru o perioadă de 6-10 zile, punând accentul pe conceptele fundamentale de gen și putere, ei fiind implicați personal în reflecțiile critice referitoare la aceste probleme. Ei exersează direct și practică metoda facilitării dialogului de grup orizontal și practic, mai mult decât metoda predării. Ei sunt încurajați să creeze un spațiu deschis și sigur pentru a facilita dialogul și reflectarea critică și să nu încerce să aibă toate răspunsurile. La ședințe au loc activități participative, inclusiv prezentarea unor videouri urmate de discuții în grup, jocuri de rol și sarcini pentru acasă pentru a consolida și a practica cunoștințele asimilate în grup. Se lucrează cu un public total masculin sau cu perechi de sex diferit. Programul recomandă recrutarea facilitatorilor din cadrul organizațiilor feministe și progresive care promovează justiția socială, care au experiență în facilitarea discuțiilor participative și au depășit propriile prejudecăți referitoare la gen. Programul pune în valoare diversitatea și vizează bărbații care au copii biologici și nebiologici, considerând că paternitatea este mai mult decât o simplă biologie. Ea se manifestă prin calitatea și profunzimea legăturii de îngrijire pe care o au bărbații cu copiii.

12 Organizația Mondială a Sănătății. (2018). Nurturing care for early childhood development: a framework for helping children survive and thrive to transform health and human potential [Educația grijulie în dezvoltarea timpurie a copilului: cadru general pentru a ajuta copiii să supraviețuiască și să prospere în transformarea potențialului sanitar și uman].

Programul de instruire al Programului P cuprinde următoarele tematici:

- Sexul, genul, îngrijirea și educarea copiilor,
- Influența tatălui,
- Planificare familială,
- Sarcina,
- Nașterea,
- Îngrijirea,
- Dimensiunea de gen,
- Prevenirea violenței împotriva femeilor,
- Nevoile și drepturile copiilor,
- Partajarea activităților de îngrijire,
- Comunicarea în cuplu,
- Disciplinarea pozitivă,
- Controlarea emoțiilor.

MANUALE¹³

- Program P – A Manual for Engaging Men in Father- hood, Caregiving, Maternal and Child Health¹⁴ [Programul P – Un manual pentru implicarea bărbaților în paternitate, în îngrijire și în sănătatea mamei și a copilului].
- A More Equal Future: A MenCare Manual to Engage Fathers to Prevent Child Marriage in India.¹⁵ [Un viitor cu mai multă egalitate: Manual elaborat de MenCare pentru a implica tații în prevenirea căsătoriei copiilor în India]
- Caring for Equality: A WorldVision-Armenia manual to work with men, women and youth in the promotion of gender equality and the prevention of prenatal sex selection.¹⁶ [Grija pentru egalitate: manual al WorldVision-Armenia pentru lucrul cu bărbații, femeile și tinerii în promovarea egalității de gen și în prevenirea avortului prenatal selectiv].

DOVEZI

Programul P a fost adaptat și implementat în, cel puțin, 18 țări din lumea întreagă. În cadrul unei studii randomizate controlate al programului din Rwanda în 2018, după 21 de luni, s-a constatat că 33% din femeile din cadrul intervenției au declarat că sunt supuse violenței fizice din partea partenerilor lor în raport cu 57% din grupul de control¹⁷; bărbații și-au însoțit partenerii la 2,09 consultații față de 1,57 în grupul de control; bărbații au dedicat 2,26 ore pentru îngrijirea copilului și pentru sarcinile casnice în raport cu 1,40 ore în grupul de control. În baza rezultatelor calitative din cadrul altor evaluări, s-a constatat că bărbații și-au îmbunătățit relațiile cu partenerii și copiii lor, au învățat să gestioneze emoțiile dificile și au redus abuzul de droguri și alcool. Recent, în urma evaluării Programului P-ECD (Dezvoltarea timpurie a copiilor) în Liban, realizată prin intermediul chestionarelor, a grupurilor de discuții și a interviurilor în profunzime cu participanții, s-au descoperit reduceri semnificative – de la 32% la 14% – în ceea ce privește justificarea sau tolerarea violenței față de femei din partea atât a femeilor, cât și a bărbaților; o scădere semnificativă (20-50%) în utilizarea disciplinării fizice dure față de copii atât de către bărbați, cât și de femei; creșteri semnificative (30-50%) ale participării active a bărbaților în sarcinile de muncă casnică și de îngrijire, precum și ameliorarea comunicării în cuplu cu privire la preocupările și sentimentele partenerului și cele personale.

13 Manualele sunt disponibile în engleză, arabă, spaniolă, portugheză și rusă [aici](#)

14 <https://promundoglobal.org/programs/program-p/>.

15 <https://promundoglobal.org/resources/a-more-equal-future-a-mencare-manual-to-engage-fathers-to-prevent-child-marriage-in-india/>.

16 <https://promundoglobal.org/resources/caring-for-equality/>.

17 De menționat că grupurile de control sunt acele grupuri față de care se compară tații instruiți în cadrul Școlii taților Grupurile de control sunt cele care nu au fost instruite în cadrul Școlii taților.

EVALUĂRI

- Promundo (2018) Gender-Transformative Bandebereho Couples' Intervention to Promote Male Engagement in Reproductive and Maternal Health and Violence Prevention in Rwanda [Intervenția de transformare a atitudinilor cuplurilor Bandebereho față de aspectele de gen pentru a promova implicarea bărbaților în sănătatea reproductivă și maternă și prevenirea violenței în Rwanda].¹⁸
- Promundo (2020) The Pilot of Program P-ECD in Lebanon: Evaluation Results and Lessons Learned [Programul-pilot P-ECD în Liban: rezultatele evaluării și lecțiile învățate].¹⁹

PROVOCĂRI²⁰

Deși lecțiile învățate sunt specifice contextelor la care Programul P este adaptat, mulți implementatori din lumea întreagă se confruntă cu dificultăți în recrutarea și menținerea taților în program. Deseori este dificil de a identifica orele la care tații sunt disponibili să participe în program, din cauza programelor de activitate variate ale bărbaților în timpul zilei și al săptămânii. De asemenea, recrutarea este dificilă, dacă mesajul scoate în evidență beneficiile pentru copii și femei fără a face cunoscut bărbaților faptul cum educația parentală activă le este benefică lor și cum aceasta le abordează necesitățile, întrebările și aspirațiile. Într-un final, provocările pot surveni în urma constrângerilor economice influențate de programul de lucru al participanților care coincide cu orele ședințelor sau din cauza necesității mai mari de a participa la activitățile zilnice generatoare de venit.

LECȚII ÎNVĂȚATE²¹

În Liban, personalul programului a desfășurat ședințele seara, după orele de lucru, atunci când bărbații erau disponibili. Acest fapt a creat un volum suplimentar de lucru pentru personalul programului, dar, în schimb, participanții au rămas mulțumiți. De asemenea, programul a constatat că recrutarea a fost mai complicată în regiunea urbană din Beirut decât în cea rurală, unde bărbații erau mai liberi în timpul zilei. Pentru a-și atinge scopurile propuse, personalul a reușit să recruteze mai mulți participanți în regiunea rurală de sud. Implementând Programul P în partea de sud a globului, personalul programului a constatat că bărbații erau mai predispuși să participe la lecții și să continue să le frecventeze atunci când programele țineau cont de aspirațiile bărbaților de a fi tați buni și prezentau gama de avantaje determinate de îngrijirea activă, inclusiv efectele mai bune în materie de sănătatea fizică, mintală și sexuală. În multe comunități urbane, rurale și cu venituri mici, compensarea cheltuielilor pentru transport a redus una dintre barierele cu care se confruntă deseori participanții și astfel ei pot rămâne fideli programului. Personalul din cadrul Programului P din regiunile sudice, la fel, a descoperit că în unele comunități și culturi, așteptările mici față de tați i-au descurajat pe aceștia să participe în program, deoarece aceștia simțeau că au îndeplinit deja așteptările față de niște „tați buni”. Acest lucru a descurajat realizarea îmbunătățirilor. Pentru a soluționa această problemă, personalul a inclus campanii de promovare a mesajelor sociale privind schimbarea comportamentului pentru a extinde definiția de paternitate, și anume ca aceasta să însemne și a fi un îngrijitor atent (nu doar „cel care câștigă pâinea” sau un „protector”). Extinderea definiției unui „tată bun” a contribuit la asigurarea unei rate mai mari de înscriere și menținere, deoarece a sensibilizat membrii familiei și i-a convins să creadă în veridicitatea definiției extinse încă de la început.

18 <https://promundoglobal.org/resources/gender-transformative-couples-intervention-male-engagement-rwanda-randomized-controlled-trial/> .

19 <https://promundoglobal.org/resources/the-pilot-of-program-p-eed-in-lebanon-evaluation-results-and-lessons-learned/> .

20 Promundo-US and Plan International Canada. (2020). Recruitment and Retention of Male Participants in Gender-Transformative Programs. Washington, DC: Promundo.

21 Ibid and Promundo-US and ABAAD. (2019). The Pilot of Program P-ECD in Lebanon: Evaluation Results and Lessons Learned. Washington, DC: Promundo.

REAL FATHERS (SALVAȚII COPIII)

Locație: Uganda

DATE GENERALE

Inițiativa Taților Responsabili, Implicați și Afectuoși (REAL) a fost creată și pilotată de „Salvați Copiii” pentru a contribui la reducerea violenței în cuplu și a pedepșirii dure²² a copiilor de către tații din zona post-conflict din nordul Ugandei. Programul a fost testat în anul 2013 în opt comune din sub-comitatul Atiak, regiunea Amuru din Uganda, iar de atunci a fost extins pe teritoriul Ugandei de Nord și în regiunea Karamoja din Uganda și a fost adaptat pentru a putea fi implementat și în Malawi. Acesta continuă să fie utilizat în cadrul programelor „Salvați Copiii” pe întreg teritoriul Africii.

INTERVENȚIA

La prima etapă de implementare a intervenției REAL Fathers au fost recrutați tați tineri cu vârsta cuprinsă între 16 și 25 de ani care aveau copii cu vârsta cuprinsă între 1 și 3 ani. Tinerii tați au selectat în calitate de mentori persoane mai în vârstă și de încredere din comunitate. Fiecărui mentor i-au fost repartizați câte patru tați. Timp de șase luni, fiecare mentor a realizat șase vizite la domiciliul cuplurilor și a facilitat șase reuniuni de grup cu tații. Au fost selectați 44 de mentori (facilitatori) care au beneficiat de o instruire de cinci zile ce include principalele concepte despre gen, de îngrijire și educare a copilului și despre relații, precum și privind abilitățile practice care trebuie aplicate în timpul vizitelor la domiciliu și a reuniunilor de grup. Ședințele de sprijin pentru tați au fost însoțite de o serie de postere cu poze emoționante ale taților din comunitate și mesaje pentru a-i determina pe oameni să reflecteze asupra normelor de gen inechitabile și asupra violenței. Șase postere mari au fost afișate succesiv, pentru o perioadă mai îndelungată de timp, în locurile mai aglomerate din comunitate pentru a consolida tematicile abordate în sesiuni. Au fost organizate evenimente comunitare la sfârșitul fiecărui ciclu pentru a împărtăși progresele și lecțiile învățate altor membri din comunitate și pentru a-i determina să stabilească relații echitabile și lipsite de violență.

La etapa de extindere (2016-2018), a fost adaptat programul de instruire așa, încât să se ajungă la noi comunități de pe teritoriul țării și pentru ca proiectul să se integreze în programele comunitare existente, fiind adăugat un grup de planificare familială și ședințe individuale. REAL Fathers a fost integrat în dimensiunea de dezvoltare timpurie și îngrijire a copilului din cadrul „Salvați Copiii” din Karamoja și în Inițiativa tinerilor pentru ocuparea forței de muncă, mijloace de trai durabile și programe de dezvoltare din Uganda de Nord.

La ședințele din cadrul inițiativei REAL Fathers, au fost abordate următoarele teme:

- Paternitatea,
- Sfaturi și trucuri pentru a fi un tată REAL,
- Visele familiei,
- Dragostea pentru familie,
- Comunicarea,

22 Disciplinarea dură a fost evaluată pe o scară care a inclus șapte comportamente abuzive din punct de vedere fizic și mental, inclusiv scuturarea copilului sau strigătele la adresa copilului.

- Parentingul.

MANUALE

- Ghid de implementare a inițiativei REAL Fathers.²³
- Program de formare pentru mentori în cadrul inițiativei REAL Fathers.²⁴
- Ghid de discuții pentru mentori în cadrul inițiativei REAL Fathers.²⁵
- Fișe informative pentru mentorii din cadrul inițiativei REAL Fathers.²⁶
- Sesiuni de grup cu femei, în cadrul inițiativei REAL Fathers.²⁷

DOVEZI

În urma unei evaluări a programului, realizate în anul 2016 în baza datelor studiului ce compară tații care au participat și cei care nu au participat la program, s-a constatat că sesiunile de monitorizare individuale și de grup au avut un impact pozitiv asupra interacțiunilor părinte-copil, asupra utilizării practicilor pozitive de educare și a atitudinilor și a experiențelor legate de aplicarea pedepsei fizice. Bărbații din cadrul programului erau de două ori mai predispuși să petreacă timp cu copiii lor jucându-se, cântând, numărând și numind obiecte. La fel, aceștia sunt mai predispuși să nu fie de acord cu menționarea pedepsei fizice în declarații precum „Părinții trebuie să învețe un copil care se comportă urât cu palme și lovituri”. Bărbații care au participat în program erau aproape de două ori mai predispuși să folosească metode de educare pozitive. În 2020, USAID a realizat un studiu randomizat controlat al programului extins în regiunea Karamoja din Uganda și Uganda de Nord, care a presupus realizarea unui studiu cantitativ la început, la sfârșit și la un an de la intervenție. La un an de la intervenție, tații din cadrul programului din Uganda de Nord erau de trei ori mai predispuși, iar cei din Karamoja de 3,5 ori mai predispuși să nu aplice violența. Cei din Uganda de Nord erau de 1,5 ori mai predispuși, iar cei din Karamoja de 3 ori mai predispuși să aplice comportamente pozitive de educare a copiilor. La fel, în Uganda de Nord au fost înregistrate de două ori mai multe interacțiuni copil-părinte, iar în Karamoja - de 3,5 ori mai multe, comparativ cu cazurile de tați care controlează totul. În urma programului, a scăzut numărul cazurilor de violență între partenerii intimi. După un an, tații din cadrul programului au fost de trei ori mai predispuși să nu recurgă la VPI în Uganda, iar cei din Karamoja au fost de trei ori mai dispuși să evite controlul excesiv.

EVALUĂRI

- USAID (2020) Findings From Scale-Up Evaluation of the REAL Fathers Program in Uganda²⁸
- Kim Ashburn et al (2016) Evaluation of the REAL Fathers Initiative on Physical Child Punishment and Intimate Partner Violence in Northern Uganda²⁹

23 <https://irh.org/wp-content/uploads/2019/10/REAL-Fathers-Guidelines.pdf>

24 https://irh.org/wp-content/uploads/2019/10/REAL-Fathers_Core-Materials_Mentor-Curriculum_FINAL.pdf

25 https://irh.org/wp-content/uploads/2019/10/REAL-Fathers_Core-Materials_-Mentor-Discussion-Guide-for-Low-Literate-Mentors-FINAL.pdf

26 https://irh.org/wp-content/uploads/2019/10/REAL-Fathers_Core-Materials_Mentor-Resource-Sheets_FINAL.pdf

27 https://irh.org/wp-content/uploads/2019/10/REAL-Fathers_Core-Materials_Womens-Group-Session-Guide_FINAL.pdf

28 <https://irh.org/resource-library/real-scale-up-eval-uganda/>

29 https://irh.org/wp-content/uploads/2016/10/REAL_Fathers_Prevention_Science_2016.pdf

PROVOCĂRI³⁰

Evaluarea programului a scos la iveală dificultatea în abordarea convingerilor și normele privind rolurile de gen, responsabilitățile și comportamentele în familie care sunt adânc înrădăcinate. La sfârșitul programului-pilot inițial, în urma evaluării din anul 2016, s-a constatat că bărbații care au participat la instruire nu și-au schimbat convingerile despre rolurile de gen tradiționale. S-a simțit că interacțiunea adițională cu partenerile bărbaților și cu alte persoane influente din familiile și din comunitățile lor ar fi putut contribui la o schimbare semnificativă în atitudine și comportament.

LECȚII ÎNVĂȚATE³¹

Includerea conținutului care abordează atât formele de violență împotriva copiilor, cât și violența împotriva partenerului intim a fost considerată o practică promițătoare care, dacă ar fi inclusă în tematicile abordate de Școlile taților, ar putea reduce semnificativ violența între partenerii intimi și aplicarea pedepsei fizice atât pe termen scurt, cât și pe termen lung. Abordarea taților tineri prin intermediul intervențiilor ce vizează maltratarea copiilor și violența între partenerii intimi a fost considerată o abordare eficientă și promițătoare de prevenire a transmiterii violenței între generații.

30 Ashburn, K., Kerner, B., Ojamuge, D., & Lundgren, R. (2017). Evaluarea Inițiativei Taților Responsabili, Implicații și Afectuoși (REAL) privind pedeapsa fizică a copiilor și violența între partenerii intimi în Uganda de Nord. *Prevention science [Știința prevenirii]*, 18(7), 854-864.

31 Ibid.

SINTEZE DE PROGRAM ADIȚIONALE

DAD FOR REAL /UN TATĂ ADEVĂRAT/³²

Locație: Suedia

DATE GENERALE

Proiectul „Dad For Real” [lit. Tată cu adevărat] a fost lansat în anul 2003 în cinci municipii ale comitatului Stockholm pentru a ajuta bărbații să se pregătească să fie părinți activi și pentru a promova o relație bazată pe egalitate cu partenera/partenerul lor. Proiectul a fost implementat de Asociația educațională ABF Söderstörn și finanțat de Consiliul comitatului Stockholm. Acesta fost implementat timp de trei ani.

INTERVENȚIA

În anul 2003, în cadrul proiectului au fost recrutați 28 de facilitatori/facilitatoare care au beneficiat de un program educațional și instruire comună. Facilitatorii/facilitatoarele au fost instruiți să poarte discuții și să se comporte ca mentori, nu ca profesori. Ei au beneficiat de instruire suplimentare de 2-3 ori pe an pe teme precum știința comportamentală, violența împotriva copiilor și feminismul. Au fost formate aproximativ 200 de grupuri din tați, la care au participat aproximativ 1.000 de bărbați. Majoritatea participanților deveniseră tați pentru prima dată și au fost recrutați la centrele maternale în timpul cursurilor de pregătire pentru părinți destinate cuplurilor. Proiectul „Dad For Real” a fost creat pentru a complementar instruirile pentru cuplurile de părinți, nu pentru a le înlocui. Lecțiile au fost organizate în jurul tematicii nașterii, o lecție fiind organizată până la naștere și cinci lecții - după. Acestea au fost desfășurate în cadrul instituțiilor medicale.

La ședințele din cadrul proiectului „Dad For Real” au fost abordate următoarele teme:

- Nașterea,
- Noua viață,
- Calitatea de părinte,
- Cuplurile,
- Serviciul, familia și timpul liber,
- Reuniunile de familie.

MONITORIZAREA ȘI EVALUAREA

Programul educațional a fost analizat de Consiliul comitatului Stockholm. Un mentor specializat pe dimensiunea de gen a analizat materialele de instruire pentru a se asigura că acestea țin cont de dimensiunea de gen și pentru a observa activitățile grupului în cadrul ședințelor. A fost creat un grup de supraveghere format din manageri de proiect, patru facilitatori/facilitatoare și reprezentanți/reprezentante de la o asociație educațională și de la Consiliul comitatului Stockholm pentru a oferi ghidare. Acesta s-a întrunit de 4-5 ori pe an.

32 Pentru informații accesați: www.s-larcentra.se și Jouni Varanka și Maria Forslund, eds. (2006). Possibilities and Challenges? Men's Reconciliation of Work and Family Life [Posibilități și provocări? Reconcilierea vieții profesionale cu cea de familie în rândul bărbaților] - Raport de conferință

ȘCOALA TAȚILOR, CIP³³

Locație: Kosovo

DATE GENERALE

Proiectul Școala taților din Kosovo a fost elaborat în baza celor mai bune practici suedeze, adaptate la cultura și regulile locale. Modelul a fost instituționalizat de Centrul de inițiative publice (CIP) și are ca scop sporirea rolului și a responsabilităților taților în viețile copiilor și eliminarea stereotipurilor de gen în familie și în societate.

INTERVENȚIA

Facilitatorii/facilitatoarele din cadrul Școlii taților trebuiau să întrunească trei criterii: să aibă un copil, să aibă o experiență parentală pozitivă și să beneficieze de instruire în cadrul școlii taților. Totodată, ei sunt priviți mai puțin ca facilitatori/facilitatoare și mai mult ca profesori/profesoare și trebuie să cunoască legislația actuală din domeniul sănătății, caracteristicile sociodemografice din Kosovo și convențiile și acordurile internaționale relevante ce influențează abordările din cadrul Școlii taților, precum Convenția ONU cu privire la drepturile copilului și Strategia OMS pentru sănătatea și dezvoltarea copiilor. Programul vizează bărbații cu copii cu vârsta de până la un an și cei care urmează să devină tați și locuiesc în Kosovo sau în regiune. În medie, grupurile au între 5 și 15 participanți. Sesiunile din cadrul Școlii taților durează aproximativ 1,5 ore și au loc o dată în săptămână. Cursul include opt sesiuni după care participanții primesc un certificat marca Școala taților.

La ședințele Școlii taților au fost abordate următoarele teme:

- Rolul tatălui în timpul sarcinii,
- Mituri despre naștere, participarea la naștere,
- Alăptarea, depresia postnatală maternă, viața sexuală,
- Despre dezvoltarea copilului,
- Legea și viața de zi cu zi,
- Principiile de bază ale genului și ale egalității de gen,
- O familie democratică și o familie totalitară,
- Sănătatea fizică și mintală a bărbaților,
- Încrederea în viitorul copilului dvs.

MONITORIZAREA ȘI EVALUAREA

Proiectul a fost implementat și monitorizat de organizația regională Centrul de inițiative publice.

³³ Mats Berggren, Nikolay Eremin, Stanislav Kazansky, Vladimir Martsenyuk, Vladimir Motygin, și Andrey Turovets. (2010) Father School Step by Step [Școala taților pas cu pas]. UNICEF, Moscova

MISSAKIT³⁴

Locație: Finlanda

DATE GENERALE

Miessakit sau Frăția asociațiilor pentru bărbați este o organizație necomercială care susține dezvoltarea mintală, psihologică și socială a bărbaților, promovează viața de familie sănătoasă și consolidarea egalității de gen. Finanțatorul principal al acesteia este Asociația Finlandeză a Jocurilor Mecanice și activează în 15 localități de pe teritoriul Finlandei. Miessakit oferă suport în cadrul grupurilor de semeni pentru tați prin intermediul lecțiilor prenatale municipale.

INTERVENȚIA

În cadrul proiectului au fost instruiți liderii Grupurilor de tați. Instruirile conțineau o zi de instruite la teme identificate și de la două la patru zile – despre bazele instruirii în grup și despre dinamica grupului. Facilitatorii au fost instruiți și în domeniul cazurilor sociale. În cadrul proiectului, s-a stabilit că facilitatorii trebuie să fie bărbați și s-a pus accentul pe faptul că tații nu trebuie să fie amenințați sau moralizați, ci este necesar să fie menținută o atmosferă pozitivă. Printre participanți s-au numărat bărbați care urmau să devină tați sau care deveniseră tați recent. Aceștia au fost recrutați în centrele de sănătate. Grupurile se întruneau în incinta centrelor de sănătate. Instruirea a avut loc în cadrul a cinci ședințe: două înainte de naștere și trei după naștere.

Temele ședințelor au fost identificate în cadrul consultărilor regionale pentru a identifica problemele regionale specifice, precum și sub îndrumarea taților.

MONITORIZAREA ȘI EVALUAREA

În cadrul proiectului, facilitatorii au beneficiat de ghidare, iar centrele medicale care doreau să înceapă organizarea grupurilor în cadrul Școlii taților în colaborare cu serviciile prenatale au beneficiat de consultații la nivel regional.

ȘCOALA TAȚILOR NOI DIN MINSK³⁵

Locație: Belarus

DATE GENERALE

Programul Școala taților din Minsk a fost creat în anul 2009 în contextul Planului național de acțiuni pentru promovarea egalității de gen pentru anii 2008-2010 în scopul consolidării familiei ca instituție socială prin promovarea rolurilor și potențialului taților. Acesta s-a bazat pe modelul suedez Dad For Real [Tată adevărat, Suedia]. Programul a fost implementat de specialiștii de la Centrul de servicii sociale pentru tineri, de la Agenția de stat pentru copii din Minsk și de la Centrele teritoriale de servicii sociale pentru populație din Minsk.

INTERVENȚIA

Facilitatorii au fost recrutați din rândul bărbaților care au trecut prin experiență sau au beneficiat de instruire în domeniul dezvoltării și creșterii copiilor, ei au fost instruiți în cadrul Centrului de servicii sociale din Minsk. Programul a vizat bărbați tineri care sunt în așteptarea primului copil sau care au deja copii. Lecțiile au fost desfășurate în cooperare cu centrele maternale de asistență socială și instituțiile de ambulatoriu pentru copii.

Tematica mai vastă a programului a fost: „De la tații de azi la tații de mâine”.

MONITORIZAREA ȘI EVALUAREA

Rezultatele proiectului au fost analizate la ședințele Centrului de servicii sociale din Minsk și la ședința Asociației metodologice a serviciului social din Minsk, precum și în timpul seminarelor și al conferințelor la tema paternității implicate.

34 Jouni Varanka și Maria Forslund, eds. (2006). Posibilități și provocări? Reconcilierea vieții profesionale cu cea de familie în rândul bărbaților – Raport de conferință.

35 Mats Berggren, Nikolay Eremin, Stanislav Kazansky, Vladimir Martsenyuk, Vladimir Motygin, și Andrey Turovets. (2010) Father School Step by Step [Școala taților pas cu pas]. UNICEF, Moscova

NORTHERN WAY³⁶

Locație: Rusia

DATE GENERALE

Prima Școală a taților din Rusia a fost creată în St. Petersburg în anul 2008. În anul 2010, cei care au pus bazele Școlii taților au creat o organizație non-profit numită Northern Way [lit. Calea nordică] pentru a desfășura un program de instruire de bază în cadrul Școlii taților pe întreg teritoriul Rusiei. Proiectul a fost sprijinit de Institutul social și economic din St. Petersburg și de organizația necomercială „Men21 Autonomous” cu sprijinul Comisiei din St. Petersburg pentru muncă și politici sociale și al Agenției suedeze pentru cooperare internațională și dezvoltare (Sida).

INTERVENȚIA

Facilitarea este desfășurată de voluntari/voluntare neplătiți/e, care nu se conduc de o metodă centralizată de instruire, dar mai degrabă se întrunesc cu regularitate pentru a face schimb de experiență și lecții învățate. Bărbații sunt de cele mai multe ori recrutați prin intermediul soțiilor și al partenerelor lor, care află despre acest program în maternități. Programul a vizat bărbații care urmează să devină tați. Acesta a evoluat organic, dar, inițial, s-a desfășurat în diferite centre ale administrației publice din St. Petersburg.

La ședințele Școlii taților au fost abordate următoarele teme:

- Creșterea unui copil,
- Protecția și prestațiile sociale,
- Sănătatea copilului,
- Vizite în teren: centrul maternal de asistență socială, maternitate.

MONITORIZAREA ȘI EVALUAREA

Proiectul a fost implementat și monitorizat de companiile suedeze de consultanță Sprangbradan și AB Bonnie Communications. Impactul activităților Northern Way s-a resimțit asupra politicii locale. Din luna iulie a anului 2012, conform politicii de familie din St. Petersburg, fiecare regiune din oraș trebuie să aibă o Școală a taților.

REFORM³⁷

Locație: Norvegia

Informații generale: Proiectul Școala taților a fost lansat în Oslo cu sprijinul Ministerului Afacerilor Familiei și Copilului și implementat sub conducerea psihologului Per Are Lokke, care a scris o carte populară „Farsrevolujonen” sau „Revoluția taților” despre paternitatea modernă, masculinitate și relațiile de gen.

INTERVENȚIA

Proiectul a antrenat doi facilitatori din centrul de sănătate publică pentru a conduce Grupul taților, cu accent pe sprijin și abilitare. Pentru proiect era important ca facilitatorii să fie bărbați, ceea ce era dificil, deoarece puțini bărbați lucrează într-un centru de sănătate publică. Participanții au fost bărbați care urmează să devină tați sau cei care au devenit tați recent, care au fost recrutați în centrele de sănătate publică. Un Grup de tați s-a axat în mod specific pe tații și partenerele care suferă de depresie post-natală. Grupurile s-au întrunit în centrul de sănătate publică de șapte ori în 14 săptămâni. Grupurile de tați erau relativ omogene - toți participanții erau din Norvegia și erau într-o relație cu mamele. Totuși aceștia s-au confruntat cu o serie de probleme, de la mici - la mari.

La ședințele Școlii taților au fost abordate următoarele teme:

- Rolul de îngrijitori cu responsabilități duble,
- Situația de a fi la limită,
- Furia și frustrarea,
- Echilibrul dintre viața profesională și viața de familie,
- Moduri de acționare corectă,
- Schimbul de experiență,
- Propria persoană.

MONITORIZAREA ȘI EVALUAREA

Programul s-a confruntat cu dificultăți de evaluare a impactului asupra grupurilor de tați.

36 Pentru informații accesați: www.svrp.ru și Mats Berggren, Nikolay Eremin, Stanislav Kazansky, Vladimir Martsenyuk, Vladimir Motygin și Andrey Turovets. (2010) Father School Step by Step [Școala taților pas cu pas]. UNICEF, Moscow. și Fábíán, K., & Korolczuk, E. (Eds.). (2017). *Rebellious Parents: Parental Movements in Central-Eastern Europe and Russia* [Părinți rebeli: mișcări ale părinților în Europa Centrală și de Est și Rusia]. Indiana University Press și Åberg, P. (2014). *Promoting Active Fathers: The Birth and Development of a Civic Initiative in Contemporary Northwestern Russia* [Promovarea taților activi: inițierea și dezvoltarea unei inițiative civice în Rusia de nord-vest contemporană].

37 Jouni Varanka și Maria Forslund, eds. (2006). *Posibilități și provocări? Reconcilierea vieții profesionale cu cea de familie în rândul bărbaților - Raport de conferință.*

SIEMPRE PAPA³⁸

Locație: SUA

DATE GENERALE

Siempre Papa [lit. Mereu tată] sau 24/7 Dad Curriculum [Programul pentru tați 24/7] a fost elaborat de Institutul Național al Paternității din SUA pentru a promova paternitatea implicată și pentru a aborda relațiile tensionate cu partenererele. Acest program a fost adoptat pentru a putea fi implementat pe întreg teritoriul Statelor Unite ale Americii.

INTERVENȚIA

Programul a fost realizat de personalul unei organizații comunitare, care deservește tații de origine latino-americană din Comitatul Montgomery, Maryland. Pentru a deveni facilitator/facilitatoare, nu a existat nici o cerință minimă privind studiile, dar facilitatorii/facilitatoarele erau încurajați/te să participe la instruirea din cadrul programului. Programul de instruire a fost adaptat pentru tații tineri de origine latino-americană care au fost în detenție. Fiecare grup era format din 6-8 tați. Mulți participanți erau imigranți din țările Americii Centrale. Programul a fost creat pentru a fi desfășurat dimineața și seara. În cadrul sesiunilor de dimineață, au fost oferite informații de bază, în timp ce sesiunile de seară au permis facilitatorilor/facilitatoarelor să exploreze mai amănunțit anumite teme și activități. Ambele grupuri de sesiuni, și cea de dimineață, și cea de seară conțin 12 ședințe a câte două ore fiecare. Ședințele s-au desfășurat în instituția de corecție unde se aflau tații.

La ședințele Școlii taților, au fost abordate următoarele teme:

- Istoria familiei,
- Ce înseamnă să fii bărbat,
- Afișarea și controlarea sentimentelor,
- Sănătatea bărbaților,
- Comunicarea,
- Rolul tatălui,
- Disciplina,
- Creșterea copilului,
- Implicarea tatălui,
- Colaborarea cu mama și creșterea copilului de către ambii părinți,
- Tații și munca.

MONITORIZARE ȘI EVALUARE

Siempre Papa a fost evaluat³⁹ între anii 2006-2011 prin intermediul sondajelor de referință și a sondajelor la final de program, în rezultatul cărora s-a raportat o îmbunătățire a abilităților parentale în 47% din cazuri. În urma altor evaluări ale unor programe naționale mai mari, s-a constatat îmbunătățirea abilităților de comunicare și schimbări pozitive în atitudinile față de educarea copiilor și rolurile de gen.

38 McAllister, F., Burgess, A., Kato, J. & Barker, G., (2012). Fatherhood: Parenting Programmes and Policy - a Critical Review of Best Practice [Paternitatea: programe și politici de educație parentală - analiză critică a celor mai bune practici]. London/Washington D.C.: Fatherhood Institute/Promundo/MenCare

39 Identity's Responsible Fatherhood Program: Preliminary Results 9/06-1/11. Identity. <http://store.fatherhood.org/c-92-program-evaluation.aspx>.

ȘCOLILE TAȚILOR⁴⁰

Locație: Ucraina

DATE GENERALE

În anul 2004, UNICEF, în parteneriat cu Fundația IKEA, a creat centre de sănătate pentru mamele și copiii din zonele afectate de accidentul de la Cernobil, în efortul de a satisface necesitățile de sănătate a copiilor. Centrele de sănătate au găzduit Școlile taților începând cu anul 2007, iar în prezent - activează în 10 regiuni municipale din Ucraina, mai ales zone cu acces scăzut la servicii de sănătate și de familie.

INTERVENȚIA

Conform condițiilor proiectului, facilitatorii trebuie să fie bărbați cu experiență de părinte, cu o experiență parentală pozitivă. Pentru a fi eligibili pentru funcția de facilitator, nu era o cerință de a avea studii. Participanții au fost bărbați care urmau să devină tați. Școlile taților s-au desfășurat în centrele de sănătate pentru mame și copii. Participanții s-au întâlnit în ședințe a câte două ore fiecare de 6-7 ori până la naștere și 1-2 ori după naștere.

La ședințele Școlii taților au fost abordate următoarele teme:

- Înainte de naștere,
- În timpul nașterii,
- După naștere,
- Aspecte legale privind nașterea copilului,
- Principiile de bază ale genului și ale egalității de gen,
- Familia totalitară ca sursă a violenței în familie.

MONITORIZARE ȘI EVALUARE:

În urma uneia dintre evaluările programului⁴¹, UNICEF a constatat rezultate semnificative. Într-o regiune, rata bărbaților care au asistat la naștere a crescut de la 4% la 75%, iar în regiunea Jîtomîr, tații au asistat la 80% din nașteri. Într-un spital din Ivano-Frankivsk, a fost raportată descreșterea ratei morbidității infantile cu 15%, creșterea alăptării exclusive cu 10% și descreșterea ratei anemiei în rândul copiilor cu 69%. În urma programului, complicațiile postnatale au scăzut cu 48%, iar rata traumelor din copilărie a scăzut cu 58%.

40 McAllister, F., Burgess, A., Kato, J. & Barker, G., (2012). Fatherhood: Parenting Programmes and Policy - a Critical Review of Best Practice [Paternitatea: programe și politici de educație parentală - analiză critică a celor mai bune practici]. London/Washington D.C.: Fatherhood Institute/Promundo/MenCare

41 https://www.unicef.org/evaldatabase/files/2010_Ukraine_-_Evaluation_report_2010-002.pdf

STUDII DE CAZ

STUDIU DE CAZ: ȘCOALA MOBILĂ A TAȚILOR⁴²

În anul 2009, organizatorii Mișcării paternității responsabile din Belarus au testat o inițiativă de extindere a mișcării în afara Minskului pentru a face față solicitărilor în creștere din partea taților pentru resurse și informații. În Belarus, sistemul național de sănătate permite lucrătorilor medicali să organizeze întâlniri între medici și bărbații care urmează să devină tați. După participarea la aceste ședințe, doctorii pot oferi taților un certificat care le permite să primească alocație pentru creșterea copiilor.

PROVOCĂRI

Multe orașe mici și sate au dorit să sprijine programele legate de paternitate, dar era dificil de identificat facilitatori, care să facă parte din Centrele teritoriale de servicii sociale pentru populație, deoarece majoritatea personalului erau femei, iar conform programului, activitățile Școlilor taților trebuiau să fie facilitate de bărbați. La fel, distanța dintre centrele raionale și regionale poate ajunge la 350 km, ceea ce îngreunează accesul multor tați la instituții.

SOLUȚII

În cadrul proiectului Școlilor mobile ale taților, au fost formate grupuri de sprijin mobile din facilitatori cu experiență din Minsk. Școala mobilă a taților a coordonat cu partenerii locali pentru a oferi noilor facilitatori potențiali fie un seminar inițial privind lucrul cu cei care urmează să fie tați, fie un seminar privind organizarea unei Școli locale a taților în baza programului standard.

Școala mobilă a taților a desfășurat sesiuni în Gomel, Grodno, Molodecino, Dzerjinsk, Fanipol, Stolín, Slonim, Vitebsk, Moghilev, Brest, Borisov, Borbruis, Lida, Ricițea, Maryina Gorka și în alte localități. În fiecare oraș este câte un Centru teritorial care a fost interesat în organizarea și sprijinirea lucrului cu familiile tinere și viitorii părinți. Aceste centre au sprijinit operațiunile pentru Școala mobilă a taților. Odată ce echipa mobilă a stabilit conexiunile inițiale și relațiile, în continuare, activitățile de instruire și educare puteau fi realizate cu ajutorul tehnologiilor, inclusiv prin utilizarea instrumentelor virtuale de realizare a conferințelor și a ședințelor.

42 Mats Berggren, Nikolay Eremin, Stanislav Kazansky, Vladimir Martsenyuk, Vladimir Motygin, and Andrey Turovets. (2010) Father School Step by Step. UNICEF, Moscow.

STUDIU DE CAZ: PATERNITATEA RESTAURATIVĂ⁴³

În anul 1999, proiectul Restorative Community and Family Frameworks [Comunități restaurative și cadre familiale] din Minneapolis, Minnesota a lansat o inițiativă privind educația parentală restaurativă, lucrul cu tații care au fost violenți, pentru a întreprinde pași siguri spre restabilirea relațiilor lor cu copiii. În cadrul programului, s-a lucrat cu grupuri de tați pentru a-i ajuta să își asume responsabilitatea pentru acțiunile lor abuzive și pentru impactul negativ pe care le-au avut acestea asupra familiei lor, dar și pentru a-i ajuta să cultive empatie față de copiii lor. Chiar dacă proiectul s-a sfârșit, lecțiile învățate și principiile de lucru au fost încorporate în alte programe de educație a copiilor pentru tați din cadrul Proiectului privind abuzul în familie din Minneapolis.

PROVOCĂRI

Lucrând în cadrul programelor de intervenție în cazul agresorilor, personalul de la proiectul Restorative Community and Family Frameworks [Comunități restaurative și cadre familiale] a constatat că bărbații au fost sincer interesați să vorbească despre copiii lor și despre impactul violenței în familie asupra lor. Bărbații din cadrul proiectului își doreau să înțeleagă care sunt pașii practici pe care îi pot întreprinde pentru a-și îmbunătăți abilitățile parentale și pentru a-și restabili relația cu copiii lor, dar nu știau de unde să înceapă.

SOLUȚII

Proiectul „Educația parentală restaurativă” a fost lansat în baza principiilor justiției restaurative. Acesta se axează pe două priorități:

1. Menținerea siguranței tuturor membrilor familiei;
2. Sporirea răspunderii taților pentru comportamentul abuziv de care dau dovadă.

Programul s-a bazat pe înțelegerea faptului că atunci când familia este afectată de traumă, acest lucru afectează relația dintre părinți și copii și este de responsabilitatea părinților să inițieze procesul de restabilire a normalității. Aceasta nu înseamnă că relația va fi „reparată” – programul ajută bărbații să fie realiști în ceea ce privește așteptările față de copiii lor și să înțeleagă că acțiunile lor din trecut nu se vor șterge și nu vor fi uitate. Ei însă se pot pregăti de o posibilă interacțiune responsabilă cu copiii lor în viitor.

Grupurile ce activează în domeniul educației parentale restaurative abordează șase componente care le fac unice la capitolul Instruirea taților:

- Principiile educației parentale restaurative: părinții sunt responsabili de familia lor și trebuie să aibă grijă de ei și de copiii lor. Copiii sunt cei care determină ritmul procesului de restaurare. Fiecare trebuie să facă anumite alegeri și să fie responsabil de comportamentul său.
- Presupunerile practicienilor: toți părinții au puncte forte și capacitatea de a-și schimba comportamentele nesănătoase. Părinții își doresc ce este mai bun pentru copiii lor. Violența în familie are impact negativ asupra felului în care copiii își percep părinții, iar părinții și copiii nu trebuie să uite ceea ce s-a întâmplat în trecut.

43 Mathews, D. J. (2004). Restorative parenting: A strategy for working with men who batter and are fathers [Educație parentală restaurativă: strategie pentru lucrul cu bărbații care recurg la bătaie și sunt tați]. Disponibil la: http://menengage.org/wpcontent/uploads/2014/06/Restorative_parenting.pdf.

- Contract: un acord obligatoriu, prin care părintele se obligă față de copil, prin intermediul a 30 de angajamente, inclusiv „Te voi proteja de orice rău” și „Voi respecta deciziile și părerea ta”.
- Dezvoltarea empatiei: bărbații trebuie să înțeleagă cum îi afectează violența pe copii.
- Planul de restabilire a relației: exerciții structurate pe care le realizează tații precum exerciții de comunicare, autoconștientizare, ascultare, acțiune, informare, evaluare și integrare a celor învățate în comportamentele viitoare.
- Autoîngrijire: autocontrol asupra sentimentelor de violență atunci când acestea se intensifică sau când situația poate duce la sentimente violente; crearea unor alternative sănătoase, astfel încât situațiile dificile să nu se transforme în violență; înțelegerea mai bună a deciziilor care au condus la violență în trecut.

Această abordare este considerată un punct de intervenție principal în continuitatea îngrijirilor pentru bărbații care au fost violenți.

This programme is funded
by the European Union

**TOGETHER AGAINST
GENDER STEREOTYPES AND
GENDER-BASED VIOLENCE**
#eu4genderequality